

Σαφή μετατόπιση του ΚΚΕ στο θέμα της αποδέσμευσης από την Ευρωπαϊκή Ένωση, με την ουσιαστική εγκατάλειψη αυτού του κρίσιμου στόχου για το λαϊκό κίνημα, δείχνουν μια σειρά από πρωτοβουλίες, άρθρα και δηλώσεις. Γίνεται φανερό ότι δεν ήταν τυχαία η άρνηση του γραμματέα του ΚΚΕ Δ. Κουτσούμπα λίγες μέρες πριν το βρετανικό δημοψήφισμα, να τοποθετηθεί υπέρ της εξόδου της Βρετανίας από την ΕΕ, στο πλευρό των εργατικών και κομμουνιστικών δυνάμεων που συσπειρώθηκαν στην καμπάνια για το Lexit.

Αυτό γίνεται στο όνομα της σύνδεσης της αποδέσμευσης με την αντικαπιταλιστική επανάσταση. Ουσιαστικά η αποδέσμευση χαρακτηρίζεται προσχώρηση σε μια αστική εναντίωση στην ΕΕ, καθώς το ΚΚΕ σαν σύνδεση με την επαναστατική στρατηγική δεν περιγράφει το δέσιμο του στόχου της αποδέσμευσης με τους λαϊκούς αγώνες και το άνοιγμα του δρόμου για ανατρεπτικές και επαναστατικές εξελίξεις, αλλά την ρήξη με την ΕΕ αφού έχει ξεκινήσει ο σοσιαλιστικός μετασχηματισμός. Είναι χαρακτηριστική η τοποθέτηση του Δ. Κουτσούμπα στο προεκλογικό ντιμπέιτ πέρσι, σε διαφοροποίηση με την άποψη για έξοδο από την ευρωζώνη, πως η θέση του ΚΚΕ είναι «να πάρεις την ιδιοκτησία του πλούτου που παράγεται με κοινωνικοποίηση των μονοπωλίων και φιλολαϊκή ανάπτυξη και μέσα σε αυτόν τον δρόμο να δεις την αποδέσμευση από την ΕΕ».

Σε αυτό το πλαίσιο εντάσσεται το [άρθρο με τίτλο «Χαμένοι στη... μετάβαση»](#) (Κυριακάτικος Ριζοσπάστης, 7.8.2016) που υπογράφει ο **Κώστας Μπορμπόκης**, μέλος της Ιδεολογικής Επιτροπής της ΚΕ του ΚΚΕ, όπου επιχειρείται μέσα από την επίθεση στην ΑΝΤΑΡΣΥΑ -και όχι μόνο- **να περιγραφεί ούτε λίγο ούτε πολύ ως ...δεξιό σύνθημα το «έξω από την ΕΕ»!** Παράλληλα επιχειρείται **να απαξιωθεί η Διεξέξοδος, η Πρωτοβουλία Αγώνα ενάντια στην ΕΕ**, η οποία συναντά σημαντική αποδοχή σε ένα ευρύτερο δυναμικό της Αριστεράς.

Η κεντρική σκέψη του άρθρου είναι απλή και βασίζεται σε ένα λογικό άλμα, καθώς θεωρεί ότι αν δεν ταυτίσει κανείς την αποδέσμευση από την ΕΕ με την αντικαπιταλιστική επανάσταση, τότε την αποσυνδέει από την ανατροπή της αστικής εξουσίας. Άρα ζητά αποδέσμευση στο έδαφος του καπιταλισμού, επιδιώκοντας στην καλύτερη περίπτωση μια εκδοχή καπιταλιστικής ανάπτυξης πιο ήπια για το λαό, με την αυταπάτη ότι κάτι τέτοιο θα οδηγήσει σε ριζοσπαστικοποίηση.

Σε μια **πρωτοφανή λαθροχειρία**, ο αρθρογράφος **χρεώνει μια τέτοια αντίληψη στην ΑΝΤΑΡΣΥΑ** και έμμεσα στο ΝΑΡ. Λάθος πόρτα χτύπησε φυσικά, καθώς η θέση της ΑΝΤΑΡΣΥΑ είναι σαφής από την ίδρυσή της το 2009 και επιβεβαιώθηκε και στην 3η συνδιάσκεψή της τον περασμένο Μάρτη. Στην Πολιτική Απόφαση της συνδιάσκεψης (σημείο 21) αναφέρεται σαφώς ότι **η ΑΝΤΑΡΣΥΑ παλεύει για την αποδέσμευση από την ΕΕ, εντάσσοντάς την σε ένα ευρύτερο σύνολο πολιτικών στόχων και «απορρίπτει οποιαδήποτε αυταπάτη για την προώθηση του προγράμματος αυτού μέσα από τη συμμετοχή στους θεσμούς του αστικού κράτους. Έχει ορίζοντα την ανατροπή του καπιταλισμού και του μετασχηματισμού της κοινωνίας σε σοσιαλιστική κατεύθυνση, για μια κοινωνία χωρίς εκμετάλλευση και καταπίεση. Παλεύει για την εξουσία και την κυβέρνηση των εργαζομένων».** Αντίστοιχα τοποθετείται και το ΝΑΡ που εκτιμά στην Απόφαση του πρόσφατου Πανελλαδικού Σώματος (9-10.7.2016) πως «η ψήφος υπέρ του BREXIT φέρνει στο προσκήνιο την **αναγκαιότητα και δυνατότητα της πάλης για αποδέσμευση από την ΕΕ, με εργατικές,**

διεθνιστικές, αντικαπιταλιστικές θέσεις».

Το άρθρο δε μένει μόνο σε αυτή τη λαθροχειρία, αλλά προχωρά και σε άλλες. Σε πρώτο επίπεδο **ταυτίζει το στόχο της αποδέσμευσης από την ΕΕ με τον «ευρωσκεπτικισμό»** που «αγκαλιάζει ένα υπολογίσιμο τμήμα του κεφαλαίου και αστικών πολιτικών δυνάμεων». Στην πραγματικότητα όμως, ο «ευρωσκεπτικισμός» δεν είναι παρά η ανολοκλήρωτη δυσφορία από τις συνέπειες της κρίσης της ΕΕ και συχνά οδηγεί στην ιδέα της αναδιαπραγμάτευσης της σχέσης με την ΕΕ. Ουσιαστικά είναι προσπάθεια της αστικής πολιτικής στην Ευρώπη να επικοινωνήσει και να ενσωματώσει τη λαϊκή δυσaréσκεια για την ΕΕ. Γεγονός όμως είναι ότι στην Ελλάδα δεν υπάρχει μερίδα της αστικής τάξης που να θέτει θέμα αποδέσμευσης και καπιταλιστικής ανάπτυξης εκτός ΕΕ. Παρά τα όσα λέγονται και γράφονται, κατά βάση από το ΚΚΕ, δεν έχει έρθει κάτι συγκεκριμένο στη συζήτηση. Και η στάση της άρχουσας τάξης στην Ελλάδα δεν είναι ανεξήγητη, η συμμετοχή της ΕΕ είναι ζωτικής σημασίας συμμαχία με το ευρωπαϊκό κεφάλαιο, έστω και αν δεν είναι ισότιμη. Η συστράτευση του συνόλου της εργοδοσίας και των φορέων της αστικής τάξης με το «ναι» στο δημοψήφισμα της 5ης Ιούλη πέρσι, ήταν ενδεικτική.

Αντίστοιχα, είναι **λαθροχειρία η ταύτιση της θέσης της ANTAPΣYA για αποδέσμευση από την ΕΕ, με αυτή της ΛΑΕ που δεν προτάσσει αυτό τον στόχο και επικεντρώνει στην αποχώρηση από την ευρωζώνη**. Για να επιβεβαιώσει μάλιστα τον ισχυρισμό του ο αρθρογράφος επικαλείται τη συμμετοχή της ANTAPΣYA σε εκδήλωση της ΛΑΕ για το βρετανικό δημοψήφισμα. Από τότε όμως η αποδοχή μιας πρόσκλησης σε διάλογο στα πλαίσια του κινήματος είναι... οπορτουνισμός; Και γιατί δεν ισχύει το ίδιο για την αποδοχή από το ΚΚΕ της πρόσκλησης στα συνέδρια της ΝΔ, του ΠΑΣΟΚ ή του Ποταμιού;

Πολύ περισσότερο είναι **ηθικά και πολιτικά απαράδεκτη η ταύτιση της συνεπούς θέσης της ANTAPΣYA ενάντια στην ΕΕ με τις επικοινωνιακές φωτοβολίδες στο χώρο της ακροδεξιότητας** (Μπαλτάκος, Καρατζαφέρης). Έχει ενδιαφέρον ότι αποφεύγεται τώρα η ταύτιση στο επίπεδο των θέσεων με τη ναζιστική Χρυσή Αυγή που έκανε παλιότερα ο Δ. Κουτσούμπας από το βήμα της βουλής. Στην πραγματικότητα η υπαρκτή έκφραση του φασισμού μπορεί να δημαγωγεί εναντίον της ΕΕ, αλλά στο «δια ταύτα» είναι υπέρ ευρώ και ΕΕ λόγω... κόστους αποδέσμευσης!

ΕΡΓΑΤΙΚΟ ΚΙΝΗΜΑ: ΓΡΑΜΜΗ ΗΤΤΑΣ

ΠΑΜΕ χωρίς αντιΕΕ και πολιτικούς στόχους

«Αριστερή» επιστροφή στο 12ο Συνέδριο του ΚΚΕ (1987), της πάλης ενάντια στις συνέπειες της ΕΕ

Το θέμα δεν αφορά απλά τη σύνδεση της αποδέσμευσης από την ΕΕ με την επανάσταση. Η Ευρωπαϊκή Ένωση προωθεί σκληρά αντιλαϊκά μέτρα, ιδιωτικοποιήσεις, καθήλωση του βασικού μισθού, ΚΑΠ κ.ά, υπαγορεύει μνημόνια και καπιταλιστικές αναδιαρθρώσεις, στήνει κοινωνικά καταστροφικούς μηχανισμούς όπως το ευρώ. Δεν μπορεί να υπάρξει νικηφόρο εργατικό κίνημα χωρίς στρατηγική ρήξης με την ΕΕ και συγκεκριμένους στόχους.

Το παράδοξο σχήμα του ΚΚΕ που προϋποθέτει το ξεκίνημα του σοσιαλιστικού μετασχηματισμού για την αποδέσμευση, οδηγεί στην εκτίμηση ότι η προβολή σήμερα αυτού του στόχου είναι οπορτουνισμός. Την ώρα δηλαδή που βαθαίνει η κρίση της ΕΕ και αμφισβητείται μαζικά από τους λαούς της Ευρώπης, το ΚΚΕ ταυτίζει την αποδέσμευση με μια ανύπαρκτη αστική αντιΕΕ τάση. Το ιδιαίτερο παράδειγμα της Βρετανίας δείχνει πρώτα από όλα δεν είναι μια αντικειμενική και μη αντιστρέψιμη διαδικασία, αλλά μια πολιτική επιλογή, την οποία ο αστικός κόσμος μπορεί να την αναιρέσει, αν αυτό επιβάλλουν τα συμφέροντά του. Το ερώτημα είναι αν μπορεί να το κάνει η Αριστερά,

εκπροσωπώντας τον κόσμο της εργασίας.

Σαν άμεση συνέπεια της μετατόπισης του ΚΚΕ, μια σειρά από καλέσματα του ΠΑΜΕ -απεργία στο δημόσιο 7/4, συλλαλητήρια στις 26/4, 48ωρη απεργία για το ασφαλιστικό, αλλά και τη ΔΕΘ σε μια βδομάδα- αρκούνται στο «όχι» στα μέτρα, ενώ λείπουν οι πολιτικοί στόχοι ενάντια στα μνημόνια, το χρέος, το ευρώ και την ΕΕ. Ανεξάρτητα από την αντικαπιταλιστική ρητορεία, το ΚΚΕ με μια αριστερή στροφή... 360 μοιρών, επιστρέφει στη γραμμή του 12ου συνεδρίου (1987) για «απόκρουση των αρνητικών συνεπειών από τη συμμετοχή της χώρας στην ΕΟΚ», τη σημερινή ΕΕ, αντί της εξόδου από αυτή. Ήταν η περίοδος που προετοίμαζε το εγχείρημα του Συνασπισμού που πολιτικά έβαλε τις βάσεις για το ΣΥΡΙΖΑ και το φιάσκο της «αριστερής κυβέρνησης», εντός ΕΕ και αστικής κυριαρχίας.

Η κρίσιμη αυτή **ιδεολογική και πολιτική υποχώρηση του ΚΚΕ** ουσιαστικά συμβάλλει στην ηγεμονία του ΣΥΡΙΖΑ και του ευρωπαϊσμού, καθώς παραπέμπει τη σύγκρουση με την ΕΕ σε μια άλλη εποχή και έναν άλλο συσχετισμό, δικαιώνοντας τη λογική ότι στο σήμερα η ΕΕ, ακόμα και αν είναι άδικη, αποτελεί μονόδρομο

Δημοσιεύθηκε στο ΠΡΙΝ, 4.9.2016